Поштарина плаћена у готовом.

НОВИ САД
субота,
25 децембра 1937
Година III - Бр. 291 (780)

Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

ДАН
независни информативни
дневник

Уредништво и администрација:
Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

Кинези ће ускоро повести ГЕРИЛСКИ РАТ у поробљеним територијама

Ханкау, 24 децембра. (А. А.) Д.Н.Б. јавља: — Маршал г. Чанг Кај Шек примио је јуче посебног дописника Д.Н.Б. у свом главном стану у Вучангу. У датој изјави маршал је нагласио да је кинески народ одлучно решен да и даље истраје у борби против Јапана, иако је у последње време на бојишту претрпео два велика губитка.

„У току даљег ратовања, ми ћемо, изјавио је г. Чанг Кај Шек, организовати и потпуно припремити нове дивизије, које ће наставити борбе на фронтовима а исто тако припремићемо одреде за герилски рат у поробљеним територијама“.

Маршал је даље изјавио да се кинеска војска непрестано снабдева оружјем и муницијом из суседних земаља и да се у ту сврху изграђују велики и дуги друмови, како би се транспорти са ратним материјалом брже довозили.

Кинески генералисимус најзад је рекао да кинеско-совјетски односи немају никакве последице на унутрашњу политику Кине.

Пред доношењем нове Уредбе и Правилника о возаринској такси

Београд, 24 децембра. — Претставници свих привредних комора из земље, удружења и савеза индустријалаца, Централе индустриских корпорација, Савеза аутобуских предузећа, Удружења аутотаксија и теретних аутомобила, одржали су конференцију у Министарству финансија и том приликом једногласно су се сложили, после исцрпне дискусије да се г. Министру финансија предложи да донесе нови Правилник за плаћање возаринске таксе, као и нова Уредба о возаринској такси. Предложеном Уредбом и Правилником постигнут је потпуно споразум између претставника заинтересованих привредних установа и удружења, тако да се очекује да ће нова Уредба о возаринској такси са новим Правилником бити ускоро донесени.

Данашњи програми у биоскопима

РЕКС
3 5, 7, 9.15 час.
Гусари
Гари Купер и Георг Рафт
У суботу и недељу 10.30 Матине

ОДЕОН
3, 5, 7, 9.15 час.
СТАН И ПАН
у филму
Витези без страха
У суботу и недељу 10.30 Матине

APOLLO
3, 5, 7, 9.15 час.
Велика илузија
Ерих фон Штрохајм,
Дита Парло
У суботу и недељу 10.30 Матине

URANIA
3, 5, 7.10, 9.15 час.
Принцеза корала
У суботу и недељу 10.30 Матине
Грета Гарбо „Гранд Хотел“

Влада је изменила и допунила Уредбу о ликвидацији земљорадничких дугова

Министар пољопривреде г. Св. Станковић о изменама Уредбе

Министарски савет ,под претседништвом г. др. Милана Стојадиновића, усвојио је јуче Уредбу о изменама о допунама Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова од 25 септембра 1936 године. После седнице владе министар пољопривреде г. Светозар Станковић дао је за штампу једну изјаву о значају измена у Уредби, у којој је, између осталог, рекао:

„Досадашња примена Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова показала је потребу извесних допуна и измена које су већ чињене делом Финансиским законом за ову годину, а делом аутентичним тумачењима. С обзиром на деликатност односа које ова Уредба регулише очекивало се да ће се ово морати чинити, пошто сама примена Уредбе у пракси покаже какве ће измене и допуне бити потребне. Досад протекло време од нешто више од годину дана било је довољно да се покаже, да је Уредба у својим основним одредбама врло добра и да треба извршити само неке исправке и допуне углавном техничке природе.

Једна од најважнијих одредаба је она у чл. 14 према којој заинтересоване стране добивају право жалбе окружном суду на одлуку власти које издају уверење о својству земљорадника. Власти су при издавању ових уверења врло разнолико поступале, јер због велике сложености питања својства земљорадника могућна су била разнолика схватања прописа Уредбе, па су често чињене грешке једанпут на штету земљорадника другипут на штету државе и поверилаца. Давањем права жалбе окружним судови ће својим одлукама моћи да унифицирају а с тим и олакшају поступак и да унесу правилније схватање у ово основно питање заштите земљорадника.

Принцип правде тражио је даље, да један земљорадник, који је преузео на себе обавезу главног дужника земљорадника, добије право да од таквог главног дужника може наплатити толико колико је он платио за њега. Досада је овакав јемац био третиран као приватни поверилац и могао је да наплати највише 50 од сто и ако је он сам платио за њега 100 од сто дуга.

Национални обзири тражили су да се нашим оптантима пружи што већа заштита, јер су њихови дугови настали под нарочито тешким околностима досељавањем у нашу земљу и оснивањем нове егзистенције. Њима је сад призна то својство земљорадника без обзира на њихово главно занимање.

Дужницима из чл. 5 Уредбе продужен је рок до 31 марта 1938 године за тражење олакшице плаћања по томе члану.

Дужници задруга за пољопривредни кредит изједначени су у олакшицама плаћања било да су зајмове добили из кредита Привилеговане аграрне банке и сви се сматрају као да су добили зајмове из сретстава банке.

Поред осталих одредаба, које су више или мање техничке природе и односе се на поступак, ова Уредба садржи и неколико одредаба које регулишу односе који ће наступити изменама и допунама досадашњих прописа и доводе у склад цео режим раније Уредбе са новим изменама и допунама. Међу овим одредбама нарочито је важна она, којом се продужује рок за споразумевање дужника и веровника и која им пружа прилику да своје односе реше споразумом и да своје пословне односе одрже и у будућности на корист обеју страна.

Као што се из свега види Краљевска влада и овом Уредбом показује колику бригу води о интересима земљорадника и о свеме старању за нормализовање кредитних односа уопште“.

—o—

Непогоде на Црном Мору

Анкара, 24 децембра. — Анатолска агенција јавља:

Невреме на Црном Мору и даље траје. Поред бродолома који је доживео брод „Хисар“ на улазу у Босфор, којом се приликом удавило 24 члана посаде, страдао је и брод „Херакле“. Овај последњи потонуо је када је хтео да се склони у луку Ерегли. Близу луке Ерегли насукао се исто тако пароброд „Тавил“. Сви остали бродови који су се затекли на пучини, успели су да се склоне у разне луке. Атмосферске депресије и даље траје. На континенту је на многим местима пао велики снег.

—o—

ПРЕТСТАВНИЦИ ЈНУ КОД МИНИСТРА Г. ЦВЕТКОВИЋА

Београд, 24 децембра. — Министар социјалне политике и народног здравља г. Драгиша Цветковић примио је данас претставнике ЈНУ, и тим приликом дао им тумачења одредаба о пензионом осигурању новинара. По тој изјави пензионо осигурање новинара биће регулисано тек по истеку Финансиског закона за 1937-38 специјалном наредбом, јер се професионални новинари не обухватају прописима Уредбе о проширењу пензионог осигурања.

Сједињене државе повећавају кредите за народну одбрану

Вашингтон, 24 децембра. — Агенција Стефани јавља: Сазнаје се да влада Сједињених америчких држава намерава да затражи од конгреса нове кредите за народну одбрану. На тај би начин војни буџет за 1939 годину износио више од милијарде долара.

КРИЗА У МАТИЦИ СРПСКОЈ

Шта је изазвало сукобе у Матици српској?

После изјава учињених са обе стране очигледно је да се ни на једној страни довољно не познаје дух Устава Матице српске, па се зато Устав ни не примењује добро, па је и могао, ево, поново настати конфликт.

Из Устава Матице јасно излази да претседник Матице српске редовно треба да буде члан Књижевног савета, да не би претседавајући у Књижевном савету, у Књижевном или Уређивачком одбору, као профано лице, дошло у прилику да решава о књижевним питањима.

Потпретседник Матице српске, који избором постаје једино члан управног одбора, може бити сваки члан Матице српске. Зато и постоји одредба у другој тачци члана 18 да претседника не може заступати потпретседник у Књижевном савету, у књижевном и уређивачком одбору, који имају своје потпретседнике из своје средине. И ово је доказ да је претпоставка да је претседник Матице члан Књижевног савета.

Из Устава се не види да је потпретседнички положај неподударан са чланским па и са самим потпретседничким положајем у Књижевном и Уређивачком одбору, те, дакле, потпретседник Матице мора бити и члан, па и потпретседник Књижевног одбора.

У Уставу није наглашено да претседник Матице српске не може бити личност која није уједно и члан Књижевног савета да се не би затворила врата пред многим заслужним и достојним лицима за тај положај, но у том случају треба учинити мере да би се остало у духу Устава.

Ако дође на чело Матице српске личност, која није члан Књижевног савета „јасно је да такав претседник, следујући духу устава, који не дозвољава профанима реч у Књижевном савету и књижевном, односно уређивачком одбору, те ако је истодобно потпретседник Матице српске, члан Књижевног савета — треба безусловно да се поступи у смислу одредаба треће и четврте тачке члана 18 Устава и овласти од стране профаног претседника потпретседника да стално претседава у Књижевном савету и Књижевном, односно Уређивачком одбору.

Исто тако следи из духа Устава да би била безословно повреда Устава када ни претседник, ни потпретседник Матице српске не би били чланови Књижевног савета, јер се у оваквом случају не може поступити по одредбама и у духу Устава.

Исто тако из духа Устава следи да нема претседника да не могу доносити одлуке шта да се ради у заједничкој седници само Управни одбор, већ се у овај чин мора повући и Књижевни савет. Када би потпретседник Матице српске био члан Књижевног савета и следујући духу Устава — могла би се ова три тела овластити да врше у целости претседничке дужности. Ако, пак, потпретседник Матице српске није члан Књижевног савета у оваквом интерегнуму може вршити претседничке дужности само тријумвират, чији су чланови потпретседник Матице српске и потпретседници Књижевног савета и Књижевног одбора. Иначе, биће повреда Устава.

У данашњем случају ситуација је оваква:

Потпретседник је као члан Књижевног одбора изабран за потпретседника Матице српске; ако није поднео оставку на чланству у Књижевном одбору, јер та два положаја нису непопуларна, и даље остаје чланом и сарадником Књижевног одбора, где може постати и потпретседником истога. Ако је изабран потпретседник Матице поднео оставку на чланство у Књижевном одбору, те био изабран члан, треба да се примени трећи и четврта тачка члана 18 Устава, те да се потпретседник делегира по профаном претседнику на чело Књижевног савета и Књижевног одбора са пуним правима претседника Матице српске и све то да се Устав Матице српске не би повредио и да се не би дало профаном лицу да одлучује у Књижевном савету, Књижевном и Уређивачком одбору.

Најпосле наглашавам да у смислу Устава Матица српске претседник Матице има врло велика права, те треба приликом избора врло пажљиво поступити, да не би избили сукоби. Оба конфликта, и из 1916 и из 1937, настала су само зато што нису пажљиво обављене предрадње у смислу Устава.

Инж. МИЛИВОЈ МАТИЋ
члан Књижевног савета
Матице српске у оставци.

Уместо одговора - документи

Господине уредниче,

Допустите ми да, уместо одговора г. Богдану Чиплићу, главном уреднику и власнику „Војвођанског зборника“, поводом његовог најновијег чланка у „Дану“ од 19 овог месеца, изнесем неколико аутентичних докумената, на основу којих ће наша објективна јавност моћи да донесе тачан и правилан суд о томе; на чијој је страни правда и истина.

Да би ствар била јаснија, морам да почнем из почетка. Још пре пола године, док сам био са службом у Осијеку, добио сам писмо ,датирано у Вел. Моштаници 19 маја 1937, од г. Милоја Чиплића, рођеног брата г. Богдана Чиплића, које гласи од речи до речи овако:

„Многопоштовани Господине, група млађих војвођанских интелектуалаца сматра за потребно да вас позове на сарадњу у алманаху, који она мисли издати ове јесени. Мислимо да има разлога зашто вас позивамо на сарадњу у овом, сваке хвале вредном, алманаху. Позивамо вас знајући добро вашу политичку и идејну напредност, ценимо да сте се увек дизали када је била у питању култура и напредност. Најпосле, знамо за ваш историско-литерарни рад који је увек ишао затим да значај Војводине и њену културну улогу у нашој земљи што јаче подвуче и истакне. Ценимо то код вас и сматрамо да сте позвани да одговорност на једну овакву сарадњу која вам се најсрдачније нуди. То је, уосталом, и у интересу наше Војводине, којој морално сви стремимо а и у вашем.

Зато се и надамо да ћете нас потпомоћи са својом сарадњом, па ако и устреба, нећете жалити ни мале материјалне жртве да ова књига што боље и у сваком погледу успе. Наравно и пре свега, ми рачунамо на вашу сарадњу, а жртве могу евентуално и да отпадну ако успе претрлата око алманаха. За групу као уређивачки одбор стоје: Сима С. Цуцић, Богдан Чиплић, Спасоје Васиљев, Владимир М. Коларов и доле потписани. Ако вам затребају још какве информације, изволите се обратити на моју адресу. Надамо се да ће те нас схватити и да ћете нас својом сарадњом потпомоћи на овом послу коме је једино добро: Војводина! Срдачно вас поздравља у име свију, Милоје Чиплић“.

Чим сам примио ово писмо и размислио о целој ствари, одговорио сам г. Милоју Чиплићу да бих желео да знам: прво, какав ће карактер имати тај алманах; друго, да ли ће бити заступљени само млађи војвођански интелектуалци, или и млађи и старији заједно; треће, ко ће све бити позван на сарадњу? Уједно сам му изјавио да не могу да поднесем никакве материјалне жртве са своје стране, зато што сам се задужио приликом штампања своје докторске дисертације, па не могу да улазим у нове обавезе пре него што од своје скромне плате наставника гимназије и да му зато не могу ништа обећати ни за у будуће. Најзад сам га запитао: о чему би уређивачки одбор желео да пишем за њихов алманах?

Г. Милоје Чиплић ми је одговорио већ после неколико дана (26 маја) једним опширним писмом, које не могу да цитирам у целини, јер нећу и не смем да злоупотребим гостопримство редакције „Дане“. Укратко резимирано: г. Чиплић ми одговара да алманах неће имати политички него књижевни карактер: затим, да ће у њему бити заступљени и „млади“ и „стари“, без обзира на групе и правце; даље, јавља ми ко је све позван на сарадњу;; најзад завршава своје опширно писмо овим речима: „Од вас очекујемо прилог из историске области нашег живота у Војводини. Ви сте много писали о Политу, па ето нешто о томе како је он замишљао конференцију слободних држава Средње Европе и, чини ми се, Балкана. Зар не, то је врло занимљиво, а још увек и актуелно? Можда би било занимљиво и о томе како је Скерлић гледао на проблем Војводине, ако га је уопште гледао. Мислим, ви сте већ писали нешто и о Скерлићу или сте држали неко предавање о њему? Наравно, званични позив на сарадњу нисте још добили, али ја мислим да ће он стићи до краја јуна и до вас“.

Када сам прочитао списак сарадника „Војвођанског зборника“, зачудио сам се да у њему неће бити заступљени најугледнији војвођански интелектуалци, књижевници, научници и јавни радници, сем двојице. Одмах сам сео и написао г. Чиплићу да просто не могу да замислим један озбиљан и репрезентативан „Војвођански зборник“ без имена гг. Радивоја Врховца, Јована Грчића, Милутина Јакшића г-ђе Исидоре Секулић, Вељка Петровића, др. Станоја Станојевића, др. Јована Радонића, др. Душана Поповића, др. Радосава Грујића, др. Алексе Ивића, др. Милана Ћурчина и других. На ово моје писмо одговорио ми је г. Милоје Чиплић, у име редакције „Војвођанског зборника“, једним опширним писмом од 7 јуна 1937. Иако је то писмо ванредно карактеристично, ја га, ипак, нећу предати јавности. Рећи ћу само толико: да је мој предлог одбијен и да споменути истакнути војвођански књижевници и научници нису позвани на сарадњу на „Војвођанском зборнику“. У своме писму г. Чиплић наводи разлоге зашто их: „не можемо ни у ком случају штампати, нити имати за сараднике на нашем алманаху“.

Ово је писмо документ нарочите врсте. Тај документ јасно и речито доказује: какву су улогу покушали себи самовласно да присвоје браћа Чиплићи у јавном животу данашње Војводине. Подржавани и потстуцани од других ,један од њих (Богдан Чиплић) у својим полемикама износи неистине, вређа, исмејава ,омаловажава и потцењује друге, само да би себе истакао и пошто-пото привукао пажњу на свој рад ;;други од њих (Милоје Чиплић) измишља и проналази разлоге зашто у „Војвођанском зборнику“ нема места најугледнијим војвођанским интелектуалцима и јавним радницима. Овај карактеристичан документ не објављујем само зато што поштујем личности, о којима је реч, и што нећу да допустим да се о њима износе неистине. Али, ако г. Богдан Чиплић и даље продужи своју деструктивну акцију ,ослободиће ме сваке дискреције и ја ћу мишљења редакције „Војвођанског зборника“ саопштити директно оним личностима, које се у том писму спомињу и вређају на начин, који није својствен васпитаним и коректним људима у културном свету.

Упознат у појединостима са оваквом „просветитељском“ акцијом браће Чиплића, мене ни најмање не изненађује што г. Богдан Чиплић, у своме најновијем чланку у „Дану“, сасвим озбиљним тоном тврди да сам — „по сваку цену“ — хтео да уђем у његов „Војвођански зборник“. Доказао сам да је то потпуно неистинита и произвољна измишљотина. То потврђује и писмо г. Милоја Чиплића од 31 јуна 1937, у коме ме љубазно моли да свој чланак пошаљем његову брату, г. Богдану Чиплићу, најдаље до 10 августа о. г. Пошто сам био спречен да чланак до тога рока завршим, писао ми је сам г. Богдан Чиплић већ 11 августа једну карту ,рекавши између осталог: „Драги Господине ,очекујући вашу пошиљку рукописа, надамо се да сте се одлучили да то буде Политова Источна Швајцарска, до које нам је нарочито стало“.

Колико је баш г. Богдан Чиплић желео моју сарадњу, доказује чињеница да је он и лично долазио к мени у Нови Сад, и молио ме да му рукопис одмах предам. Међутим, пошто је расправа о Источној Швајцарској испала сувише опширна, договорили смо се да му, уместо ове рас-

Наочари
дипломираног оптичара
БЕНЕДЕКА су најбољи
Нови Сад, Краља Александра 16

МУШКАРЦИ! За лечење сполне немоћи, СЕКСУАЛНЕ ИМПОТЕНЦИЈЕ, за сполну малаксалост те за појачање сполне функције покушајте оригиналне хормонске

VI-HA-GE пилуле

Добивају се у свим **апотекама.** 30 пилула дин. 84.—, 100 пилула дин 217, 300 пилула дин. 560. Доплатом дискретно разашиље Мр. М. Гавранчић, апотекар, Загреб. **Главни депот: Фарм. Хем. Лабораторија „ВИС-ВИТ" Мр. Б. Богдановић, апотекар, Загреб, Лангов трг 3. Д.** (Огл. рег. бр. 26856-37).

праве, напишем кратак чланак о Политу. Одмах сам сео, написао чланак и послао му у Бечеј. Он ми се захвали једним опширним писмом, рекавши између осталог:

„Драги колега, примили смо Ваше препоручено писмо. Захваљујемо Вам се лепо на Вашој уредној експедитивности и готовости да обећање испуните. Најлепша Вам хвала. Ваш чланак о Политу такође нам је врло потребан и ми смо Вам за њега исто тако захвални као и за раније обећани, али зато ипак, ако до заказаног рока штампања, Ви не будете могли чланак на другом месту употребити (онај о Источној Швајцарској) ми Вам се стављам она расположење да одлуку измените. Чланак о Политу сам прочитао. Он носи одлику свих Ваших историских ствари и радујемо се да ћемо га моћи у Зборнику објавити.

Да не бих писао посебно писмо, молим вас да г. др. Николи Милутиновићу изразите моју искрену захвалност за предусретљивост коју је тако срдачно према мени и нашим намерама испољио. (Реч је о бескаматном зајму „Војвођанском зборнику" од стране Матице српске). Исто тако би му, можда, могли саопштити да ми на сарадњу на Зборнику нисмо никако позивали активне политичаре и људе истакнуте у неком политичком покрету. Због тога је изостао позив г .оцу. Ми би, (можда бисмо, г. Чиплићу?) га молили да то уважи. Као што г. Малина нисмо позвали што није Србин, и другу господу из сличних разлога. То је можда мало уско становиште, али у овом случају врло потребно.

Прегледајте молим Вас овај дефинитивни списак имена и уколико дођете са неким од ових људи у дотицај мојим Вас интересирајте се како стоји са његовом сарадњом у Алманаху. У колико будете имали каквих информација, молим Вас јавите ми. До 23 августа пишите ми на Н. Бечеј. После ћу Вам се јавити. Примите поздрав, Богдан Чиплић."

Из свега овога се јасно види: да ли је мени било стало да сарађујем на алманаху браће Чиплића или је, баш напротив, браћи Чиплићима било стало до моје сарадње? Међутим, мој чланак, који се толико свидео г. Богдану Чиплићу, ипак није ушао у „Војвођански зборник". То нису дозволили — г. др. Крешимир Георгијевић и његови пријатељи! Мене то нимало не изненађује. Али ме чуди да се г. Чиплић, после свега тога, усуђује да тврди очигледне неистине: да је, тобоже, мени било стало до сарадње на његовом алманаху; да сам ја предлагао чак и свога оца за сарадника; да сам говорио против сарадње г. Васе Стајића итд. итд. Остављам нашој јавности да пресуди на чијој је страни правда и истина.

Примите, Господине уредниче, моју захвалност на гостопримству и уверење мога поштовања.

У Новом Саду, 21 децембра 1937.

ДР. КОСТА Н. МИЛУТИНОВИЋ

А био је још посве здрав!

Круна и корен — здрави и неповређени — потврђују то, а ипак се зуб расклимао и једног дана испао. Зубни каменац учврстио се сакривено иза зуба, протегао се све даље и даље између зуба и зубног меса и тако одузео корену његов чврсти темељ. Саргов Калодонт би то спречио. Јер Саргов Калодонт је у нашој држави једини крем, који садржи сулфорицинолеат, то патентирано средство против зубног каменца. Употребом Сарговог Калодонта нестаје зубни каменац и спречава се његово поново стварање.

Пажња! Покушајте једнoм нову Калодонт воду за уста. Концентрисаног је састава, нарочито штедљива у употреби, десинфицира и угодно освежује.

ПРОТИВ ЗУБНОГ КАМЕНЦА

САРГОВ КАЛОДОНТ

ДОМАЋИ ПРОИЗВОД

Политички животи

СЛОВАЦИ И Г. ДР. БРАНКО НИКОЛИЋ

Бачки Петровац, 24 децембра. — Једини лист југословенских Словака „Народна једнота", која излази већ годинама, у последњем броју, пише, између осталог, о раду г. др. Бранка Николића и следеће:

„Прошле недеље је г. посланик посетио словачке општине Петровац, Кулпин и Гложан, да би поднео реферат о своме досадашњем раду и да извести шта је урадио у корист наше словачке мањине.

Из његовог реферата се види, да се он енергично заложио да би биле чим пре исправљене све некоректности, које су учинили порески органи, а које некоректности ни до данас нису поправљене. Министарско наређење у погледу доходарине дошло је у нову фазу, те се у поступку тражи, да свако заинтересовано лице лично учини све, да неправде буду одстрањене, те успешно решене.

Интервенција код Министарства финансија, да се порески заостаци до краја 1932 године могу плаћати облигацијама у номиналној вредности, учиниће код порезника велико олакшање.

Што се тиче наше гимназије, све је припремљено да њен словачки карактер буде обезбеђен и да има толико професора колико је потребно.

Нарочито пут између Петровца — Руменке — Новог Сада је животно питање Петровчана и Кулпинаца; и по овом питању су започеле предрадње и одобрен је и буџет од стране Дунавске бановине. Земљани радови су већ издати предузимачу путем лицитације.

Из горе поменутих општина грађанство је у великој маси присуствовало зборовима, одобравајући рад г. др. Бранка Николића и наложило му да и даље брани наше интересе. Нарочито се може констатовати, да у нашим словачким општинама подвојености нема. Народ увиђа, да једину влада је она, која је у стању, да нам нешто да корисног; што ће наши редови бити гушћи, тим ћемо моћи више и добити од компетентних места".

„НАШИ ЉУДИ СЛАБО ЖИВЕ"

Трговски лист, Љубљана, доноси чланак „Наши људи слабо живе" у коме пише како се много говори и пише о богатству Југославије док у ствари видимо да огромна већина наших људи од свега тога богатства ништа нема и да живи веома сиромашно, тако сиромашно као у неким привредно и културно заосталим државама. Прва дужност свих нас је да се бринемо за бољи живот нашег народа. Зато треба подупирати све оне који директно или индиректно раде за већу запосленост зато треба уважавати све предлоге, критике и нацрте, који би могли придонети повећању све предлоге, критике и нацрте, који би могли придонети повећању производње и тиме људском благостању. Нека реч о богатој Југославији не буде фраза, но настојавајмо да богата Југославија буде у истини богата. Услова за то има и одвише.

ЈАНУАРА 1938 ГОДИНЕ ОДРЖАЋЕ СЕ ОПШТИНСКИ ИЗБОРИ

Вршац, 24 децембра. — На дан 2 јануара 1938 године одржаће се општински избори у седам општина среза вршачког. Изборе је одредио заменик Бана Дунавске бановине г. Светислав Рајић поводом Указа Њ. В. Краља и Краљевског Намесништва о спајању 7 општина у 3 и то: Јабланка, Месић и Сочица у једну са седиштем бележништва у Јабланци; затим општине Добричево и Банатске Суботице у једну, и општине Крива Бара и Милетићево у једну општину са седиштем у Милетићеву.

За ове изборе влада велико интересовање у свим општинама у жељи да изаберу најбоље општинске одборе а за претседнике одабране људе.

ЗБОГ ПОВЕЋАЊА ПРОСЕЧНО ОБЕЗБЕЂЕНЕ НАДНИЦЕ

ГОДИШЊИ ПРИХОДИ СРЕДИШЊЕГ УРЕДА ЗА ОСИГУРАЊЕ РАДНИКА ПОВЕЋАНИ СУ ОД ПРОШЛЕ ГОДИНЕ ЗА 50 МИЛИОНА ДИНАРА

Као што је „Дан" јавио ,21 о. м. одржана је главна скупштина Равнатељства СУЗОР-а у Загребу, на којој су узели учешћа из Новог Сада гг. Марин Главина, управник Савеза аграрних заједница и Драгић Мијатовић занатлија, претседник Занатског отсека новосадске Трговинско-индустриске и занатске коморе.

На овој седници донесен је и буџет Ове године број чланства је у сталном порасту, а исто тако и обезбеђење надница. Из извештаја Равнатељства види се да је месеца септембра прошле године било 651.649 осигураних чланова, а обезбеђена надница износила је 21.97 динара. Међутим, истог месеца ове године, било је 716.674 осигураних чланова, док је надница достигла висину од 23.422 динара. Повећање просечно обезбеђене наднице за 1.45 динара повећава годишњи приход за око 50 милиона динара.

На личним расходима предвиђена је за идућу годину потреба у износу од близу 8 милиона динара, т. ј. 1.2 милиона динара више него прошле године. Принадлежности службеника и дневничара у овогодишњем буџету износе 6.25 милиона динара, скоро један милион динара више него лане. Равнатељство оправдава повећање личних расхода потребом за повећањем броја особља у вези са увођењем у живот нове гране осигурања за случај изнемоглости, старости и смрти.

Укупни трошкови самоуправе С. У. З. О. Р.-а са свим самоуправама износи 3,601.187 динара. Број чланства износи 666.430.

Највећи просечни број чланова има београдска подружница са преко 98 хиљада чланова, а затим долази Љубљана са преко 92.000, Загреб са 82.000 Осијек са 54.000, Ниш са 35.000, Сарајево са преко 34.000, а затим тек долази Нови Сад са преко 33.000 чланова.

Из извештаја надаље види се да број чланства Меркура износи 20.312, Болничке Љубљана, а Омладине Београд 6100.

Уштедићете себи бригу о поклонима,

ако пазарите код

КЛАЈН ЕУГЕНА

(Нови Сад — Петровград)

јер ће те тамо наћи највећи избор, а најмање цене

чарапе... рукавице

пуловери... рубље

трикотажа

Идући број „Дана"

ЗБОГ КАТОЛИЧКОГ БОЖИЋА ИЗИЋИЋЕ У ПОНЕДЕЉНИК У РЕДОВНО ВРЕМЕ СА ДАТУМОМ ОД 28 О. М.

БОЖИЋНЕ ПОКЛОНЕ: фото-апарат, добићете у стрчној радњи БАРТА и ДРУГ Краља Петра I. ул. 30

Репертоар за католички Божић

Наше позориште одредило је за католичке божићне празнике богати репертоар.

У суботу, 25 о. м., после подне приказује се са популарним ценама Нушићева позната комедија „Др", а увече „Трипут отац" успела комедија од Ч. Карпентера.

У недељу, 26 о. м., даје се после подне у популарне цене Молнарова „Делила", а увече „Покојник" ,најновија комедија Б. Нушића.

За све четири претставе се већ продају улазнице у књижари „Славија" (тел. 24-95) и на позоришној благајни у Спомен-дому.

—o—

Како се пишу честитке са сниженом поштанском таксом

Поводом различитог тумачења при таксирању пошиљака са посетницама којима се изражавају честитке и предају пошти са сниженом таксом од 0.25 дин. даје се ово објашњење:

1) Адреса на посетници (име и презиме, звање, стан, место становања итд) мора бити штампана. У штампаној адреси могу бити рукописом или другим механичким начином додате само измене које се односе на звање, место становања и стан као и додаци који се односе само на породицу пошиљаоци на пр. „и супруга" „и деца" и томе слично. 2) На посетници не сме бити написано више од 5 речи или место тога уобичајених кратица (Ч. Х. Р. Н. Г.) 3) У један завој може се ставити и више посетница ако оне одговарају прописима (на пр. од жене, деце итд.). 4) Посетнице се сматрају тисковинама без обзира на број речи, ако је цела адреса, пошиљаоца као и речи учтивости сасвим штампана. 5) На разгледницама малог облика са штампаним пригодним сликама или честиткама, на пр. „Срећан Божић", које се шаљу под завојима допуштено је само назначење имена, звања и стана пошиљаочеве и дана предаје.

Све честитке које не одговарају овим условима сматрају се, као писма и за њих ће се наплатити двогуба недостајућа такса од примаоца, или у случају неиспоруке од пошиљаоца. — (Из Управе поште бр. 1 у Новом Саду).

—o—

Ученица Грађанске школе у Молу пала у Бунар

Мол, 24 децембра. — Својом непажњом оклизнула се, када је хтела да захвати воду, и пала у бунар ученица четвртог разреда грађанске школе у Молу Слава Узун. Бунар је дубок око 13 метара и девојка, не губећи присуство духа, одржавала се на површини воде пливањем. На њено очајничко запомагање притекле су јој комшије у помоћ. Прву помоћ преплашеној и прозеблој девојци пружио је лекар г. др. Дајч. *(Дан)*.

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА
Доктор Медицине ВАСИЛИЈЕ Н. ГОЛУБОВИЋ
срески лекар из Сенте
отворио је своју ординацију у улици Стевана Сремца (Шаферова кућа) бр. 5 и прима болеснике сваког дана и то пре подне од 8—10 и после подне од 2—4 часа. — Телефон 69.

50-годишњи јубилеј Српске читаонице у Молу

Мол, 24 децембра. — **Српска читаоница у Молу, која је основана 1887, прославиће на трећи дан православног Божића 50-годишњицу свога плодног рада. За јубилеј се увелико врше припреме јер ће прослава узети шире размере. Важно је истакнути да је ова установа једна од најстаријих у Војводини и у својој националној делатности од почетка свога рада па све до данас није имала прекида. Српска читаоница има своје врло лепе просторије у Светосавском дому, који пружа сву гостољубивост свим хуманим и културним организацијама за њихове приредбе. На челу читаонице налази се честити економ г. Панта Радулашки, а секретар је г. Василије Лазић, који се са пуно агилности искрено залажу да свечани јубилеј што боље успе. Из пажње према овој културној установи на свечаности ће узети учешћа и познати аматерски тамбурашки радио-оркестар браће Мачкашки, учитеља.**

Идеално ИЗНЕНАЂЕЊЕ за БОЖИЋ

јесте набавка једног пријемника из

PHILIPS серија „38"

Народни Супер V.6	рата	40
Баркарола	„	225
Болеро	„	285
Рапсодија	„	340
Мазурка	„	470
Полка	„	310
4 цевни батерискі	„	235

Писмена објашњења на захтев одмах. Отпремам пуручбине франко на мој трошак.

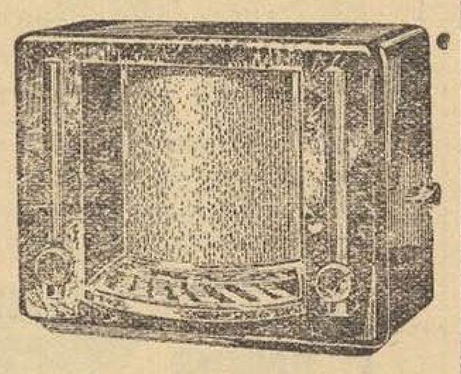

Сви су модели најновији. Све таласне дужине итд.

philips Radio
РАДОЈИЦА ТЕОФАНОВИЋ ТЕЛ. 30-83
6.

ЈЕДНА ИЗЈАВА УПРАВЕ НАРОДНОГ КОНЗЕРВАТОРИЈУМА

„Критика" о концерту која је објављена пре него што је концерт одржан

Господине уредниче,

Молимо Вас да будете љубазни и у свом цењеном листу дате места протесту против једне несавесности, коју треба, свакако, јавно жигосати.

У новосадском немачком дневном листу „Дајчес Фолксблат" изишла је 15 децембра ујутро критика другог концерта Народног конзерваторијума, која је шифрована са (тх). Међутим, иако је критика објављена 15 децембра ујутро ,концерт је одржан тек истога вечера, дакле, после објављивања критике. Јасно је, дакле, да је „критика" написана напамет, потпуно произвољно, и да под таквим околностима нико више неће моћи да верује у објективност и савесност критичара који је себи дозволио овакву нетактичност према установи која сматра да има право на поштовање и признање, како по циљевима свога рада, тако и по постигнутим уметничко-просветним резултатима.

Управа Народног конзерваторијума мисли, после овога поступка несавесног критичара (тх) да има право његов новинарски рад да сматра работом човека који нема више квалификације да оцењује поштени и савесни рад наше установе. Скрећући пажњу редакцији „Дајчес Фолксблата" на овај случај, ми се обраћамо целокупној јавности овим протестом, откривајући јој један случај који је за осуду и који се више не би смео поновити.

Молимо Вас, господине уредниче, да у интересу угледа новосадске штампе објавите овај протест, верујући да се са нама солидаришете у осуђивању таквих критичарских метода.

Унапред захвални за увртстење, остајемо са поштовањем

Управа Народног конзерваторијума у Новом Саду.

ОБЈАВА О ЈАВНОЈ ПРОДАЈИ

Потписани јавни бележник саопштавам ,да ће се на дан 5 јануара 1938 године уз моју интервенцију на лицу места у Новоме Саду у улици Уставској број 14 у стоваришту фирме: Лудвиг Короди и друг продати цирка 5000 кг сувог грожђа типа бр. 7.

Свеукупна исклична цена је 35.000 динара, али ће се роба и испод исклична цене највишем нудиоцу продати.

Остали услови продаје могу се видети за време званичних часова у мојој канцеларији (Железничка улица 1).

Др. Бранко Николић
јавни бележник

СВЕТСКА АТРАКЦИЈА У „СЛОБОДИ": МИС ОКУЛТА

Општина је разделила сиромашним ученицима божићне поклоне

У оквиру једне мале свечаности данас пре подне, у Спомен-дому Новосадска општина поделила је сиромашним ученицима новосадских основних школа римокатоличке, евангеличке и протестантске вероисповести топла одела. Потпретседник општине г. др. Милош Петровић одржао је том приликом говор у коме је ученицима и ученицама зажелео срећан Божић и добар успех у школи, а затим је, у име учитеља, г. Васа Стакић захвалио општини на поздравним речима и доброчинству. Ученицима је подељено 250 зимских капута и 450 пари обуће.

крем за дан и ноћ, пудер, шампон, лосион, сапуни на **Бриселској изложби награђени златном медаљом**

Производи
Краљ. Дворска апотека
Мг. Ст. Д. ПОПОВИЋА
НОВИ САД

ПРЕД КАТОЛИЧКИ БОЖИЋ

Цене на „Зеленој пијаци" су нешто поскупиле

И поред хладног времена, на пијаци се примећује знатно већа живост него прошлих дана.

„Зелена пијаца" је данас и јуче била врло жива. Цене су нешто поскупиле.

Иначе, цене пољопривредним производима кретале су се овако: купус (главица) 1.50—2 динара, купус (кисели) 2—2.50 динара килограм, проколе 2.50—3 динара килограм, кељ 1—1.50 динара главица, кромпир 1—1.25 дин. килограм, келераба 1.50 дин. за 4 комада, карфиол 2.50—3 динара комад, шпанаћ 1—1.50 дин. килограм, лук (црни) 1.50—2 динара килограм, лук (бели) 3—3.50 динара венац, један свежањ зелени 1 дин., зрели пасуљ (жути) 2.50—3 динара литар, зрели пасуљ (бели) 2.50—3 динара литар, пасуљ пребранац 3—3.50 динара литар, целер 4 комада за 1 динар, беле бундеве 6—10 динара комад, хрен 5—6 динара килограм, зелене паприке (последње у сезони) 20 комада за 1 дин. цвекле 0.50 динара комад, роткве (за салату) 8 комада за 1 динар, ротквице 1 свежањ 1 динар.

На воћној пијаци су овакве цене: зимске јабуке 3—4 динара, крушке 4—6, гуње 5—8, грожђе 10—12, кестен 3—5, ораси 6—8, мушмуле 6—7, наранџе 8—12, суве шљиве 4—6, мед 12—14 динара килограм.

Божићне печенице су, такође, доста скупе. Прасици су данас продавани по 80—140 динара комад. Разуме се, зависи од величине. Пар добрих ћурака стајали су од 80—120 динара. Остале цене су овакве: гуске 40—60 динара пар, патке 30—40, кокоши 25—40, петлови 30—40 динара пар. На живинској пијаци јаја су продавана по 1 динар комад.

У месарницама цене су се, углавном, кретале оваку: свињско 10—12, говедина 8—10, телетина 16—18, овчије 6—8, јагњеће 14—16, маст 12—13, сало 10—12.

ИМАТЕ ЛИ ДАНАС ДОБАР ДАН?
Подајте начинити свој уметнички снимак. „Рojал" фото-студио, зграда Матице српске.

Свака
ASPIRIN
ТАБЛЕТА
носи
BAYER
Бајеров крст!
Оглас регистр. под С. Бр. 181 од 1. III. 1937

НОВА СКАНДАЛОЗНА АФЕРА У СОМБОРУ

Хапшење познатог сомборског предузимача

Јована Бернхарта под сумњом да је покушао насиље над петнаестогодишњом ученицом гимназије

Сомбор, 24 децембра. — Синоћ, када су сомборске улице биле најживље, у пратњи полициских стражара и агената спроведен је у Претстојништво градске полиције Јован Бернхарт, познати грађевински предузимач у Сомбору, који је ухапшен по налогу државног тужиоца. Вест о хапшењу познатог грађевинског предузимача Бернхарта пронела се кроз град муњевитом брзином и изазвала је огромну сензацију, која је постала још већа када се сазнало за разлог његовог хапшења.

Јован Бернхарт је добро познат не само у Сомбору и Апатину, одакле је његова друга госпођа, него и у читавој околини. У сомборском друштву играо је важну улогу, тако да се вест о његовом хапшењу на све стране живо коментарисала.

Убрзо се сазнао разлог Бернхартовог хапшења. Он је ухапшен по налогу државног тужиоца под сумњом да је извршио кривично дело из §-а 269 Кривичног закона, због покушаја силовања једне малолетне девојчице, петнаестогодишње ученице овдашње реалне гимназије. Да би овај нечувени скандал имао још сензационалнији облик у питању је, наиме, ћерка једног угледног Сомборца, који је, иначе, био један од најбољих Бернхартових пријатеља, а истовремено и кум.

Шеф кривичне полиције г. Милорад Пелагић, добивши налог за хапшење, одмах је преко својих органа извршио хапшење Бернхарта, који је у полицији одмах узет на саслушање. Истовремено у полицију су позвати родитељи малолетне ученице, као и сама несрећна девојчица. Сва усплахирена дотрчала је мало затим у полицију и гђа Аранка Бернхарт, супруга ухапшеног предузимача. Када је у полицији сазнала за разлог хапшења њеног мужа, она се срушила онесвешћена на под, тако да је колима морала бити пренета кући.

Резултати полициске истраге држе се у највећој тајности. Ипак, ваш дописник успео је да сазна да је девојчица на суочењу са Бернхартом изјавила да ју је покушао да напаствује у његовом стану и да се са највећом муком спасла. То се догодило 12 децембра, на дан када је освећен нови торањ евангеличке цркве, уз велике свечаности. Један од важнијих функционера у овим свечаностима био је и Бернхарт, који је том приликом, у присуству евангеличког бискупа г. др. Попса, одржао и један говор. После ове свечаности Бернхарт је у друштву са својом госпођом и малолетном ученицом, својим кумчетом, пошао својој кући. У међувремену његову госпођу је неко одазвао тако да је Бернархт остао сам са девојчицом. Том приликом је, како је она изјавила у полицији, дивљачки насрнуо на њу.

Благодарећи чињеници да су се због вике несрећне девојчице узбунили суседи, она се спасла и одјурила кући где је случај одмах испричала родитељима.

За ствар се, ипак, дознало и тако је дошло синоћ до хапшења Бернхарта против кога се наставља кривични поступак. Даљи ток ове афере очекује се са највећим интересовањем.

М. К.

Добар укус
је нарочита одлика Дармола, средства за отварање. Уз то Дармол делује благо и без тегоба. Зато одрасли и деца радо узимају ДАРМОЛ.
DARMOL
ДАРМОЛ
Огл. рег. С. Бр. 7009/36

Уметничка група „Радник“ приређује своју забаву на први дан католичког Божића, 25 о. м., у дворани Радничке коморе (Булевар Краљице Марије 18). У програму забаве извешће се шест концертних тачака под руковођством професора Музичке школе „Бајић“ г. Јураја Весановића. Почетак забаве је тачно у 8.30 часова увече, а свира музички оркестар „Радник“. Улазна цена по особи је 5 динара, а за време паузе биће приређена шаљива пошта са врло лепим наградама.

И ВИ ТРЕБА ДА ЗНАТЕ
да можете и Ви набавити целокупан **Сименсов** инсталациони материјал, као моторе са припадајућим деловима, жаруље и лустере, код инж. **РУДОЛФА БУРГХАРДА, Нови Сад,** Краља Александра 16 (Менратова палата)

Руско добротворно друштво приређује у недељу, 26 о. м. у Народном спомен-дому своју чајанку, чији је чист приход намењен у хумане сврхе. Почетак чајанке је у 4 часа после подне. Моли се цењено грађанство да чајанку посети у што већем броју.

Општи радничко-намештенички синдикат, подружница у Новом Саду, секција пекарских радника, приређује у свим просторијама свога дома, у Словачкој улици број 11 (гостиона г. Душана Атанацковића), у недељу, 26 о. м., велику божићну забаву. У програму ће се извести позоришни комад, а затим ће бити игранка. Свира одличан тамбурашки збор „Просвета“. Улазнице су 5 динара. Чист приход од забаве намењен је помагању беспослених пекарских радника.

Siera
радио апарати у великом избору, стално су изложени код „ЛУКС“ РАДИО Марко Дослер, Нови Сад, Краља Александра 24.

„Бетанија“ санаторијум за унутрашње и живчане болести у Новом Саду (Битољска ул. 45) је набавио **Електрокардиограф** — апарат за преглед срца. То је данас најсавршеније помоћно сретство за преглед и установљење функције и оболења срца и крвних судова.

Зуботехнички курс за почетнике од 1 јануара до 1 јула 1938 год. одржаће дентиста тех. Перо Закарија, Уставска ул. 3, Нови Сад.

Вино Краљевског Дворског подрумарства из Демир Капије добиће још пре празника **Аутоматски бифе Димо**вић.

Комеморативна академија у спомен Милутина Јакшића

У понедељак, 27. децембра, Матица напредних жена приређује на овдашњем Народном универзитету свечану комеморативну академију у спомен недавно преминулог Милутина Јакшића некадашњег професора Новосадске гимназије и Карловачке богословије, заслужног књижевника, историчара и националног борца, једног од последњих великих, претставника старе Војводине.

Академију ће отворити г. др. Александар Моч, претседник Матице српске. Предавање о животу, раду и значају Милутина Јакшића, одржаће г. др. Коста Н. Милутиновић, професор Новосадске гимназије. Академија ће се одржати у великој дворани Матице српске (Соколска 1). Почетак у 6 часова увече. Приступ слободан и бесплатан.

—o—

Лопови искоришћују гужве у трговинама пред Божићне празнике

Пошто се приближава католички Божић данас су радње биле препуне купаца. У галантериској радњи „Узор“, у улици Краља Петра Другог, два младића искористила су прилику и извршили веома дрску крађу. Продавачица је показала најлепше и најдрагоценије вечерње женске ташне, јер су младићи дошли под изговором да би хтели такву ташну, затим, они су изашли из радње. У радњи су, међутим, после приметили да је једна фина вечерња ташна украдена. Случај је пријављен полицији и на основу личног описа лопова кривични отсек управе полиције повео је свестрану истрагу.

Мацин
лековити чај
освежава — чисти крв — регулише варење — делује благо, а пријатног је укуса.
Производи
Краљ Дворска апотека
Мг. Ст. Д ПОПОВИЋА
НОВИ САД

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

УПРАВА, УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА „ДАНА“ честитају својим читаоцима и пословним пријатељима римокатоличке, евангеличке и протестантске вероисповести Божићне празнике.

Распоред хорова при богослужењу у недељу, 26 о. м., је следећи: у Саборној цркви поји Руско-русинско православно црквено певачко друштво „Зарја“; у Алмашкој хор школе „Змаја Јована Јовановића“;; у Успенској поја чка школа Николе Чобановића; у Николајевској цркви хор школе „Светозара Милетића“, женско одељење;; у капели у Петроварадину поји хор школе „Степе Степановића“;; у цркви на Ченеју хор школе на Ченеју.

За бал новосадских трговаца разаслати су позиви те приређивачки одбор умољава све оне који желе доћи на бал и случајно нису добили позиве да јаве своје адресе на телефон број 29-81 или, пак, лично у секретаријат удружења.

На предлог Генералне дирекције државних железница, г. Министар финансија решио је да се аутобуска линија Нови Сад — Петроварадин разврста у неконкурентну линију државним железницама.

Удружење трговаца за град и срез Нови Сад препоручује својим члановима да у недељу, 26 о. м., на други дан католичког Божића, своје радње држе затворене, обзиром на то што су у недељу, 19 о. м., радње биле отворене, а и због тога што постоји вероватност слабог пазара због католичког празника.

АКО ЖЕЛИТЕ ДА КУПИТЕ себи или на поклон најелегантније и најнфвије пудријере донете директно са **ПАРИСКЕ ИЗЛОЖБЕ,** добићете их једино код „Хигиеа“ дрогерија К. Живојновић, Нови Сад.

Српска православна црквена општина приређује у суботу, 25 о. м., пред св. Игњатију, у 10 часова пре подне, парастос својим добротворима у Алмашкој капели: Марку и Анки Јоановић, Гаври и Катици Плавшић и Јелисавети Натошевић рођ. Ранковић, на који се позивају чланови црквено-општинског управног одбора, савета и остало грађанство.

БОНБОНЕ, ЧОКОЛАДА и остале ПОСЛАСТИЦЕ
УЗ НАЈНИЖЕ ЦЕНЕ КОД
МОЈСОВИЋА

Е, видиш, овако ти време волем зими, а не кав што је било о светим Николи, бијо сам ти ондакара кавон и сас споља и изнутри и сам се наквасијо кав мој нико, а да је била откудгођ вака ладовина сас једним лепим мразовима касти, барем би бијо сув са споља а овако једва ме ишчистила и испеглала она моја споштована Пелагија. Ал је и чантрала док је чистила, ију, димитрија, ти кав да си тражијо најгорје брље и каљуге, избрљо си се и искаљо горје нек какво свињче, и незнам одкудан си и по леђи каљав, ваљад се ниси слеђима поштапо и да чујеш, моро сам да кушујем ,почим сам видо и се увјерио да је тако, а не можем да се опсетим баш ни мало, како сам ноћом стиго до куће, мора бити да сам у промрчини једној касти нагазијо на свашта којешта и садека из оте коже никуд. И откудан само толка промрчина, а казо сам да брез једног вењера нећу дизлазим никудан и сам се ијопет приварио и пошо брез истог, пондак није чудо које сам брез једног касти видела насрадо. А виш садека баш фајн једно време, стегло време и се смрзле брље и каљуге и ти све мериши на Бадњи дан и Божић касти. Већем сам сас Којом плајашом зизвуко прангије и смо ји ишчистили и сас олајом намазали. Алај ћемо и да пуцамо тане му госино, кав никад. Баш сам мало пре прошо поред школе и све пиште дечији гласови од једног Рожденства које пођиду сас нашим госпон пароком. Све забадава нема ти лепшије једне уживације касти, негер кад дечурлија запојиду једно Рожденство и дневаднес, па сви јазици, па слава вовишњи Богу, па истекем једни вертепи сас Иродом, цар Гашпаром от перзинске странке и друге таке једне ствере моје ји нико нема само Србља и једно православје касти, само што ти срце не искочи испод једног пруслука од једног величества и радости касти. Само још да Божић стигне на белим коњу, иди збогом, ондакара ћу доднесем прањгије једне баш исприд Лацикиних пенцера, да ји набијем кав што ја то само умем и опалим па нек штрца и нек пукне од једне секирације касти. А изишо ми је већем на вр носа фуртум се кочи и шепури кавда му нико није раван овдека. Журим се садека да ти пошљем овај запис почем рано ујутру идем сас Жарком воршпанцијом у намастир по препеченицу шиље ме наш домин почим му је стари транципорт изветрио а за намастир сам ти навек контен ко бос у бару а још кад је диван о шљивовици ,ондак збогом памети. А садека уздравље.

МИТА КРАДИЋ
ноћом стражар а даном књижовник

Редовно купање у Новосадској минералној јодној води значи: здравље

СПОРТ

ЗА БОЖИЋНИ ПЕХАР ННП-А

У СУБОТУ ИГРАЈУ ВОЈВОДИНА—МАКАБИ, А У НЕДЕЉУ РАДНИЧКИ—НАК

Првог дана предигра: Славија—Нфк, а другог; Рапид—Карађорђе

О католичком Божићу имаћемо врло занимљив спортски програм. И првог и другог дана наступиће по један пар другоразредних и по један пар прворазредних клубова.

Војводина и Макаби ће пружити живу и занимљиву борбу

Првог дана Божића, у суботу 25 о. м., наступиће Војводина и Макаби. Пре кратког времена Војводина је тешком муком победила Макабија са резултатом 3:1. Што је најинтересантније, Макабејци су и поред несрећене игре на овој утакмици, били потпуно равноправан противник Војводини.

У тиму црвених неће наступити Шосбергер, разуме се из сентименталних разлога, али ће Војводина, уместо отсутног Ђурића, на левом крилу имати младог и амбициозног Брзака, једног врло талентованог дечака. Са још неким малим изменама, Војводина ће бити у стању да и овога пута покаже лепу и допадљиву игру.

У предигри ће наступити Славија и Нфк. Оба сусрета одиграће се на игралишту „Карађорђе", а почетак главне утакмице је тачно у 2 часа после подне.

Раднички ће покушати да се рехабилитује Наку

Другог дана Божића, у недељу 26 о. м., играће Раднички и Нак. Оба тима наступиће у комплетним поставама. Посебно интересовање изазива наступ Радничког, који је у последње време забележио неколико одличних резултата. Претпоставља се да ће Раднички овога пута покушати да се реваншира Наку за пораз у првенству. Разуме се да ће то моћи само уз најбољу игру и највеће пожртвовање.

Нак ће, такође, извести свој најбољи тим. Плави су против Бск доживели страховит пораз од 0:12, те сада морају гледати да се оправдају пред новосадском публиком.

Предигру ће извести „Карађорђе" —Рапид. Утакмице ће бити одигране на игралишту Нака.

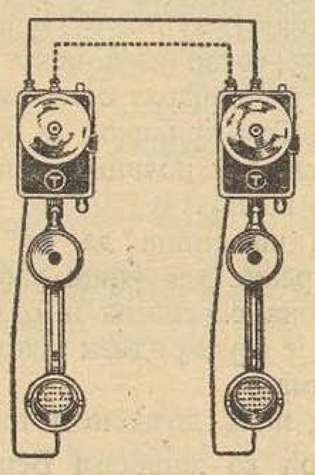

ВРЛО КОРИСНА НОВОСТ

два кућна телофона за међусобни говор. Подесни за фабрике, трговине, ординације, општинска и друга надлештва. Не подлеже никаквој такси. На захтев шаљем проспекте.

Цена 280.- дин.

philips radio
РАДОЊИЋ ТЕФАНОВИЋ ТЕЛ. 30-63

АУТО-СТАНИЦА ЦРВЕНОГ КРСТА У НОВОМ САДУ

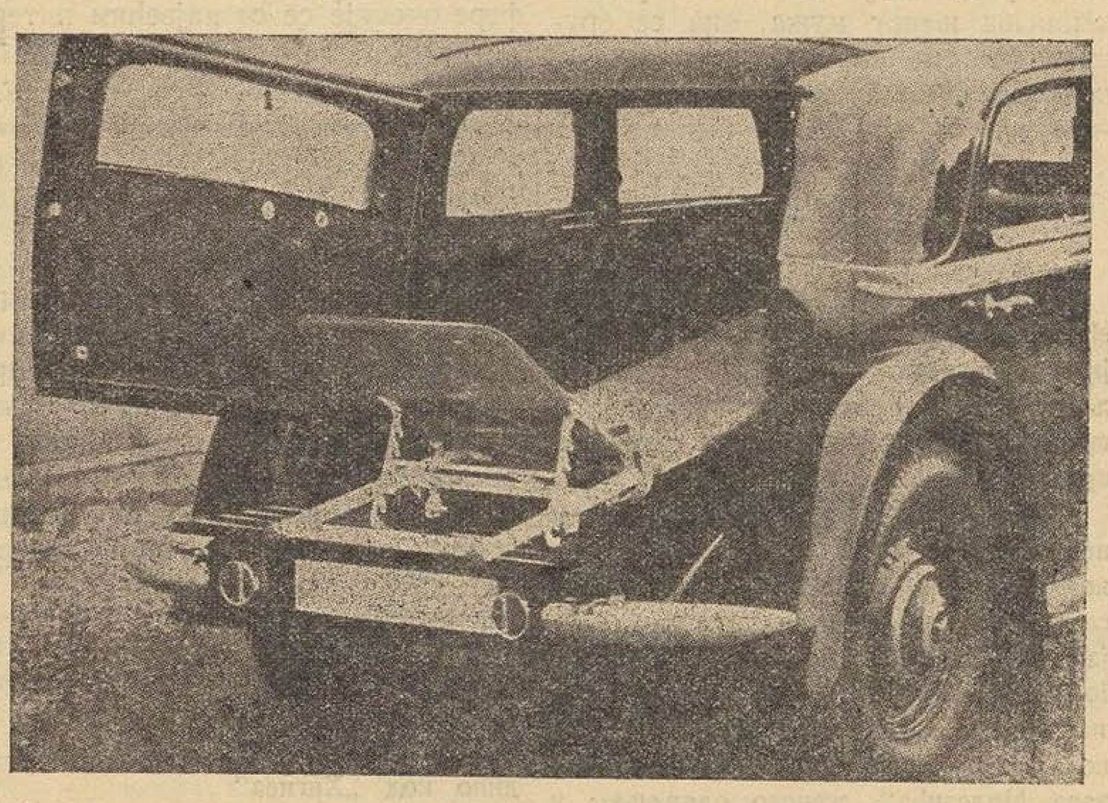

Доносимо слику специјално конструисаног санитетског аутомобила Црвеног крста, који је ових дана стигао у Нови Сад да врши службу превоза болесника и рањеника. Вожња овим аутомобилом је брза и удобна захваљујући специјалној конструкцији, помоћу које се елиминишу сви потреси, иначе толико неугодни код превоза болесника и рањеника. Овај аутомобил врши превоз болесника у Новом Саду, из унутрашњости у Нови Сад и обратно по одређеној тарифи. Позиви за превоз болесника примају се у свак одоба на телефон 25-84.

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен је од 11—12 часова.

РЕСТОРАН ХОТЕЛА „КРАЉИЦА МАРИЈА" свако вече дансинг. Свира Новосађанима најомиљенији џаз-оркестар „Русијан". **Директор Марковић.**

ХОТЕЛ „СРПСКИ КРАЉ" Свако вече дансинг. Севдалинске певачице. Отворено до зоре.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ
од 18 до 24 децембра

Кр. Дворска апотека Мр. Ст. Д. Поповића, Краља Петра II (Футошка) 124. Телефон 33-74.

Апотека Попић, Николе Пашића 13. (телефон 23-79).

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

од 25 до 31 децембра

Апотека Аларгић Мр. Светозара, Трг Косте Трифковића бр. 5, Телефон бр. 25—81.

Апотека Дивилд Мр. Јоце, Булевар Краљице Марије 7, Телефон бр. 32—00.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА

„Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД Грифковићев трг 3-I. Телефон 20—20 и 32—42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. Крагујевац: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Андрија, син Андрије Аника, апотекара и Ибоља Кошоцки.

Венчани су: Александар Клајн, трговачки путник и Едита Бергер. — Борис Томашевски, професор и Адела Пиршка Гец. — Обрад Крушулић, млинар и Розалија Вајс. — Будимир К. Митровић, пешад. наредник у пензији и Марија-Маринка Фајнд. — Михаљ Орос, тапетар и Јелена Бала. — Петар Довијарац, градски механичар и Даница Ковачек. — Миха Бараћ, чинов. Банске управе и уд. Маргита Комлош рођ. Керењи. — Мирко Тадић, трг. помоћник и Маргита Дулић.

Умрли су: Удова Зорка Михајловић рођ. Крстић домаћица, стара 59 год. — Софија Влашкалић дете старо 2 месеца. — Јозефина Ковачић, дете, старо 8 месеци.

Чудо модерне радиофоније; ОРИОН радио апарати. ГЕЛБ, Краља Петра II бр. 23.

НОВОСАДСКИ ЕПИГРАМИ

Стара песма — на нов глас

Новосадска Трговинска комора одредила је нове чланове Рекламационог одбора

У кавани јуче зборе
О одлуци из Коморе —
Нови сад одбор она бира,
Да порезу контролира.

Зачух речи браца Јаше:
„То су, браћо, смешне ствари —
Одбор нови изабраше,
Ал' порез ће бити — стари!"

УРАНИЈА БИОСКОП

ПРИНЦЕЗА КОРАЛА

У главним улогама:
Светислав Петровић и Ита Рина
Музика: Иво Тијардовић

Филм који је снимљен на нашем приморју и који је побудио највећу сензацију у читавој Европи.

Дочек Нове године у свима просторијама хотела „Краљице Марије“

У корист Потпорног фонда Југословенског новинарског удружења — Секција Нови Сад

У петак, 31 о. м., у свима просторијама готела „Краљица Мрија“, приредиће се дочек Нове године, уз суделовање чланова Народног позоришта Кнеза Намесника Павла, а у корист Потпорног фонда Југословенског новинарског удружења — Секције Нови Сад. У оквиру занимљивог, лаког и забавног програма који приређивачи спремају посетиоцима, прочитаће се и новогодишњи број „Усмених новина“ о светским и локалним сензацијама. Поред осталих уметника, на дочеку ће учествовати и гђа Марија Пининска, бивша чланица Варшавске опере. Низ атракција и одлични џез-оркестри Русијан и други забављаће посетиоце у току целе ноћи, која ће, према свима изгледима, бити врло пријатна. У ресторану је обавезан мени. Иначе, улаз је слободан и бесплатан и у кафани и у ресторану. Резервисање столова код дирекције хотела (телефон број 20-05).

Као што смо већ јавили у дворани хотела „Слобода“ Нову годину ће дочекати Јадранска стража, у оквиру занимљивог „Јадранског вечера“.

И у свима осталим локалима Нова година ће бити дочекана весело и бучно, као што се обично дочекује у Новом Саду.

МАЛИ ОГЛАСИ

ШТАЈЕРСКЕ (Словеначке) СТОЛНЕ ЈАБУКЕ

најплеменитије врсте, **ОРАХА СУВЕ ШЉИВЕ, СМОКАВА** и кромпира итд. на мало и велико најбоље и најевтиније код фирме

Ф А Ј М Е Р И.
Нови Сад, Темеринска ул. 17

КУПУЈЕМ И ПРОДАЈЕМ
антикварне књиге, као и целе библиотеке **у свим језицима. На позив долазимо** кући. **Менахем Папо,** Краља Александра 13. (4282)

КОМПЛЕТНА ГАРСОНИЈЕРА
и више појединачних соба јевтино се издају. Централно грејање, артеска вода. Бојлер, трамвајска станица. **Вила Орбан,** Нови Сад. Телефон 25—36.

ВИНО СТАРО
16 година за наступајуће празнике и славе продајем по 20 дин. један литар. Количина око 550 лит., а може се добити од 10 литара на више. Продаје: **Мошашевић, Нови Сад, Пашићева 9.** (4495)

БУДА
животне намирнице, трафика и војничка кантина јевтино продаје се. Упитати: **Кисачка 67.** (4540)

ШПЕЦЕРАЈСКА ТРГОВИНА
уведена, са намештајем и робом јевтино се продаје. Локал и осветлење 3 месеца бесплатно. **Упитати Кисачка ул. 67.** (4539)

ДОМАЋА ВИНА ЗА КУЋУ НА 1 ЛИТАР. Ризлинг 6, скадарка црвена 6, мускат 10 дин. **Душан Атанацковић, Словачка 11.**

Ресторан Спомен Дом

од суботе 25 о. м. ангажован је наш омиљени радио певач г. ЦРНОГОРЧЕВИЋ, са својим познатим репортоаром народних као и осталих песама, уз пратњу прворазредне капеле под његовом управом.
За дочек нове године приређује својим поштованим посетиоцима пријатно изненађење.
ВЕЧЕ ЗАБАВЕ, РАЗОНОДЕ И СЕВДАХА.
СТОЛОВИ СЕ МОГУ РЕЗЕРВИСАТИ. ЦЕНЕ СОЛИДНЕ.
Управа ресторана

Својим цењеним муштеријама, пријатељима и познаницима католичке вере
ЧЕСТИТАМО БОЖИЋНЕ ПРАЗНИКЕ

Стовариште индустрије вунених тканина
ВЛАДА ТЕОКАРОВИЋ И КОМП.
Нови Сад, Трг ослобођења 8. Телефон 23-83

ДАНИЛО БУРГХАРД
Нови Сад

ЛАЈОШ ЛУСТИГ
банкарска радња, Краља Александра 13
Телефон 23-03

Grand Magazin
Нови Сад

БРЕДЕР И ФЕЊЕ
међународна шпедиција — Нови Сад

ШПИРКА ЈОСИП
технички предузимач — Нови Сад

„СИРАНА“ РИХТЕР
Нови Сад — Краља Петра II бр. 5
Телефон 28-72

Модерна књиговезница
СТЕВАН СТОЈАНОВИЋ И СИН
власник Бранислав Стојановић
Нови Сад, Милетићева 61, тел. 24-93

МЛАДЕН ВЕРНАЧКИ
мушки кројач
Нови Сад — Краља Петра II бр. 6

КРАМЕР МАРТИН
тапетар и јорганџија, Нови Сад — Краља Петра II бр. 12

УД. ХЕРМИНА ДАЈЧ
Нови Сад — Краља Петра II бр. 6
кишобране

Дирекција
ХОТЕЛА „СЛОБОДА“

ГРИН МАКСИМ
Берзанска агентура житарица
Нови Сад, Вилсонов трг 7-8

АЛЕКС. ГУТМАН И ФУКС
Телефон 20-40. — Шпедитерско-транспортна радња — Нови Сад, Краља Петра II 8

ИСА КУЛИК
мушки кројач — Нови Сад
Краља Александра 3

МОЈСОВИЋ И ДРУГОВИ
Нови Сад

ЕТИЛЕН
Краља Петра II ул. бр. 4

ХОТЕЛ „СРПСКИ КРАЉ“
Нови Сад

Фабрична продаја намештаја
ВИЛМА БЕНЦЕ
Нови Сад, Пашићева 21

Стовариште кулских штофова
Ф. БРАНДЕКЕР К. Д.
Нови Сад — Краља Александра 14

ХУСКОВИЋ
дрвара, Нови Сад, телефон бр. 28-78

Деликатеса
СТЕВАН ВИЗНЕКЕР

Најлепши дарови за Божић и Нову годину
ВУНЕНИ ШТОФОВИ
СВИЛЕ
ПЛАТНА
ЗАВЕСЕ
ТЕПИСИ
У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ СА ЈАКО СНИЖЕНИМ ЦЕНАМА
ДАЈЧ И ПОЛАЧЕК, СОМБОР

Почео је божићни вашар
Ја дајем од моје снижене цене даљих 10% попуста. — Огроман избор енглеских мушких, женских модних штофова. **ЗАВЕСЕ, ТЕПИХЕ, ШТОФ ЗА НАМЕШТАЈ. — ДОЂИТЕ, БИРАЈТЕ И КУПИТЕ!**
ХОЛИК РУДОЛФ, *Н. Сад, Краља Александра 13*

„АСТРАГАН“ Д. Д.
Творница за оплемењивање КРЗНА, Нови Сад,
ГАЈЕВА УЛ. 5. Телефон 34-44
Велики избор свих врста
ПЛЕМЕНИТИХ КРЗНА И ИМИТАЦИЈЕ

ПРВОКЛАСНА ИЗРАДА И БОЈАДИСАЊЕ СВИХ ВРСТА КРЗНА
ЦЕНЕ ВРЛО УМЕРЕНЕ

„Бесплатна поука у свирању“

Захтевајте бесплатни ценовник
МАЈНЕЛ и ХЕРОЛД
Д.С.О.Ј. ЗАЛ. Творница музичких инструмената **Марибор 67**

НАЈЛЕПШИ ДАР ЗА БОЖИЋ ЈЕ ЈЕДАН ЕЛЕГАНТАН РУЧНИ САТ
„МАРВИН“
Швајцарски фабрикат. Веома прецизан.
Исто тако
Кристалне ствари! Драгуље!
И од најновијег материјала израђен прибор за јело. — Користите прилику! Изванредно јефтине цене!
Антун Штеблер
СОМБОР, Кр. Александра ул.

ДРАЖБА

У извршној ствари Мађарске Хипотекарне и Кредитне Банке против Ердељан Велемира из Кумана земљишно-књижна власт је одредила извршну дражбу за наплату главнице од 989 дин. 22 п. и прип. на некретнине уписане на име Ердељан Велемира у зем. књ. ул. општине Кумане број 1108. топ. бр. 6546 оранице Ст. земља у површини од 1 јут. 366 кв. хв. и топ. бр. 8078. оранице Кетуш у површини од 1 јут. 135 кв. хв. уз искличну цену од 10.500 дин. Најнижа прихватљива понуда не може бити мања од 7000 динара. Зем. књ. ул. општине Кумане број 1108 топ. бр. 11571 оранице Вел. Рит у површини од 4000 дин. Најнижа прихватљива понуда не може бити мања од 2668 динара; топ. бр. 3368/2. оранице Мал. Рит у површини од 633 кв. хв. уз искличну цену од 2000 динара. Најнижа прихватљива понуда не може бити мања од 1334 динара. **Дражба ће се одржати у званичним просторијама општинске куће у Куманима на дан 8 марта 1938 год. пре подне у 9 часова.** Некретнине не могу се продати испод искличне цене. Јамчевина 10% искличне цене.

Број Дн. 6451/1937. Сремског суда као зем. књ. суда у Новом Бечеју.

НАЈВЕЋИ ИЗБОР МУШКИХ ШЕШИРА
одличног квалитета
код **Данила Хрњака**
Нови Сад
Пашићева ул. бр. 37
Оправке примам
јевтино

ЏАКОВИ
Церадe
Канап
најјевтиније код
АВРАМА ШИФА
завода за позајмљивање врећа и церада
НОВИ САД
Краља Петра II ул. 22
Телефон 24-03.
Брзојави: Јутешиф
Творничко стовариште:
морске траве, коњске сруке, ћебади, гуртна, кудељних цеви итд.
Тражите ценовник.

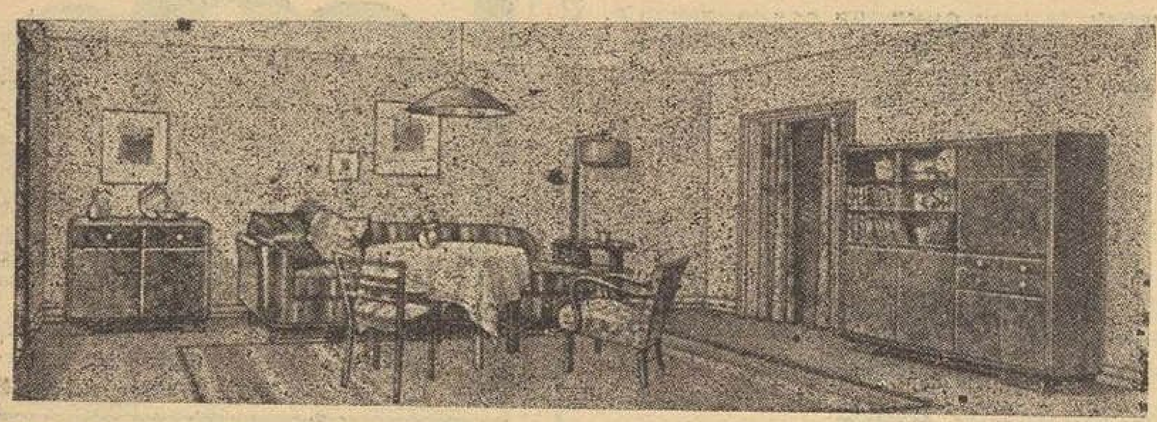

Намештај модеран и стилски

Ново отворена продавница Фабрике намештаја

ПАВЛЕ А. МЕЛЕГИ НОВИ САД Дунавска ул. 17

Пре него што купите намештај у Вашем је интересу да прегледате мој огроман избор првокласног модерног и стилског намештаја, који услед мале режије продајем по фабричним ценама

Преглед слободан, куповина необавезна

Примам поруџбине ◆ За квалитет гарантујем

БОЖИЋНИ ВАШАР

Рекламне цене

код колонијално-деликатесне трговине

Димовић

Краља Александра 3 у властитој кући

Роба првокласна!

Уверите се!

СМАЊИЋЕ ВАМ БРИГУ ОКО КУВАЊА ДОБАР

Телефон 24-02

ШТЕДЊАК **ZENITH**

СТОВАРИШТЕ · ГВОЖЂАРА · МАРЦЕЛ ФРАЈД НОВИ-САД · КРАЉА ПЕТРА II · 34

ПРОАЈЕ СЕ

лепа астраганска бунда са скунс крагном. Упитати крзнара Урошевића, Милетићева 6.

ВЕСЕЛИ ПРАЗНИЦИ

у граду и на селу

са ДР. ЕТКЕР-ОВИМ прашком за пециво

Велика божићња продаја са 10% попуста

на сву робу најбогатијег стоваришта галантеријске помодне робе. Користите прилику знатног снижења од 15 децембра, 1937 до 15 јануара, 1938 године.

Трговина вунене помодне галантериске робе

Николе К. Радојевића, Сомбор.

Гостионичари и бифеџије

ВИНО

на велико
Смедеревско,
Сремско,
Жупско,
Неготинско,
Белоцркванско и
Краљевбрешко
јевтино доброг квалитета
набавите

код **А. Сазданића**

Нови Сад, Краља Александра 3. Телефон 30.07 кућа Димовић (у дворишту лево) Велики избор шљивовице, комовице, рума и ликера.

Женски зимски, дечји школски капути већ се могу добити у великом избору код ЖЕНСКЕ КОНФЕКЦИЈЕ, Краља Петра II бр. 7

Међународна шпедиција

БРЕДЕР И ФЕЊЕ

Нови Сад, Трг Ослобођења 3

Телефон 22-93, 25-90 Телегр. Импекс

Филијале и испоставе у свим важним местима ту- и иновемства

Врши све врсте отпремничких послова, превоз Дунавом и железницом, царињења, преселења и ускладиштења уз најповољније услове,

---

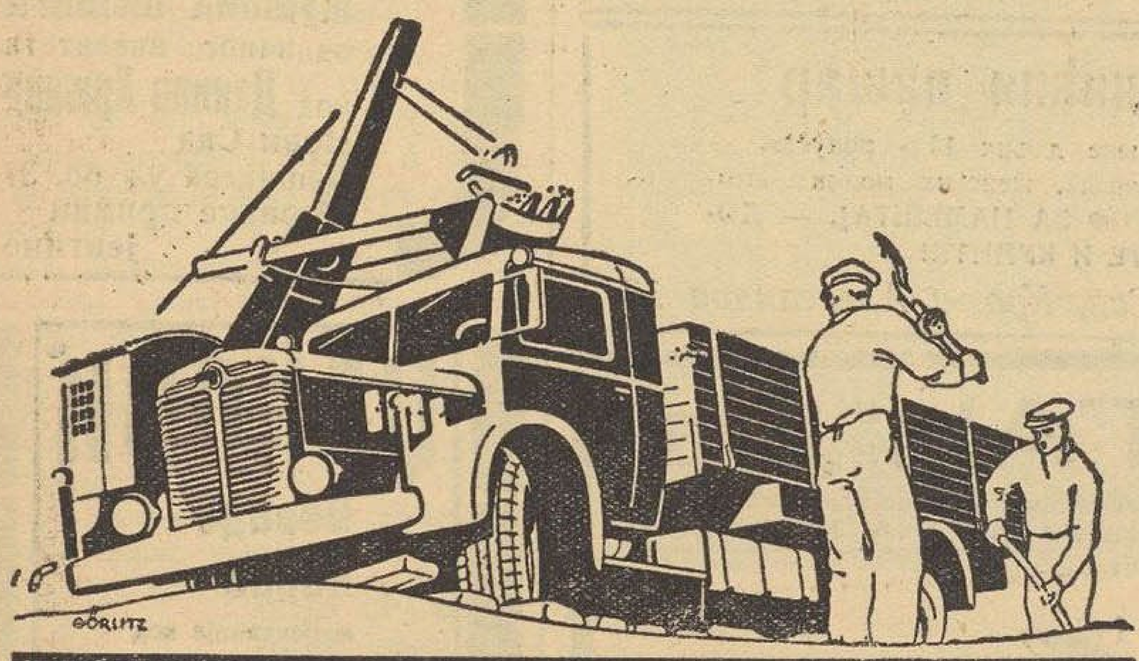

DIESEL

BÜSSING-NAG

Теретњаци, Аутобуси, Ватрогасна кола,

Сателитлепери, Комунална кола, Трактори

по врло повољним ценама

АУТОПРОДАЈА

Београд, Краља Петра 9, тел. 25 - 493
Загреб, Баруна Јелачића 3, тел. 20 - 53
Шутић, Калдро и Комп., Дубровник тел. 87
Аутомобилија — Владимир Борошић
Суботица, тел. 151
Нови Сад, Булевар Краљице Марије 9
Браћа Шербеција, Сарајево, тел. 37 - 26

Главни уредник: ЛАЗАР АЛ АНАЦКОВИЋ, Ст. Бранковићог 11 — Власник: за ДАН в. д. СВЕТОЗАР ЖИВАНОВИЋ, Јанка Веселиновића 1
Штампа „Дан" в. д. штампарија продуже Краља Александра ул. 2.